

Joni Toivonen

BITCOIN SIJOITUSOPAS PIENSIJOITTAJILLE

Liiketalouden koulutusohjelma

2018

BITCOIN SIIJOITUSOPAS PIENSIIJOITTAJILLE

Toivonen, Joni
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Toukokuu 2018
Ohjaaja: Salomaa, Timo
Sivumäärä: 30

Asiasanat: bitcoin, kryptovaluutta, sijoittaminen, riskienhallinta

Opinnäytetyössä tutkittiin Bitcoinin sopivuutta sijoituskohteena piensijoittajalle sekä opastettiin mitä Bitcoin on, mihin sen arvo perustuu, sekä miten sillä voidaan tuottaa voittoa.

Työssä opastettiin käytännönläheisesti miten piensijoittaja sijoittaa Bitcoinin, missä kryptovaluuttaa säilytetään, miten sitä vaihdetaan vaihtoehtoisiin valuuttoihin ja miten se myydään takaisin perinteiseksi rahaksi.

Myös verotus ja riskit otettiin huomioon työtä tehdessä, jolloin lukija on tietoinen miten verotus tapahtuu, sekä osaa vähentää riskejä käyttämällä eri oskillaattoreita.

Oppaassa käytiin läpi erilaisia spekulatioita Bitcoinin arvon suunnalle, käyttäen eri skenaarioita. Skenaarioista kaikki olivat todenmukaisia ja ne ovat tapahtuneet Bitcoinin elinkaaren aikana. Jokaisessa skenaariossa tutkittiin miten se vaikuttaa sijoittajiin sekä Bitcoinin arvoon.

Työn lopussa haastateltiin useaa piensijoittajaa, joilla on sijoittamisesta usean vuoden kokemus. Haastatteluissa kysyttiin heidän näkemystään kryptovaluuttojen tulevaisuudesta, riskeistä sekä verotuksesta.

Opinnäytetyö pohjautuu ajankohtaisiin artikkeleihin, verkkosivuihin, sekä kirjoittajan omaan tietoon. Aihe on rajattu vain Bitcoin sijoittamiseen, eikä työssä käydä läpi kryptovaluuttoja tai niihin sijoittamista. Työssä käytetyt esimerkit pörsseistä ja muista toimintatavoista pohjautuvat kirjoittajan omiin kokemuksiin.

Pohdinnassa todettiin kryptovaluuttojen olevan vielä uusi käsite, joita vain harva on hyödyntänyt. Kryptovaluuttojen tulevaisuudesta ei ole varmuutta, ja ne ovat sijoituskohteena hyvin riskialttiita.

BITCOIN INVESTMENT GUIDE TO SMALL-TIME INVESTORS

Toivonen, Joni

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business Administration

May 2018

Supervisor: Salomaa, Timo

Number of pages: 30

Keywords: bitcoin, cryptocurrency, investing, risk management

The purpose of this thesis was to examine the suitability of Bitcoin as an investment for a small-time investor and to analyze what Bitcoin is, what its value is based on, and how it can generate profits.

The thesis was a practical guide to how a small-time investor invests in Bitcoin, where crypto currencies are maintained, how to exchange it to alternative currencies and how to sell it back to traditional money.

Taxation and risks were also taken into account when doing the work, whereupon the reader is made aware of how taxation occurs and how they can reduce the risks by using different oscillators.

The guide explored various speculations about the bitcoin's value by using different scenarios. All of the scenarios were true and have taken place during the lifecycle of Bitcoin. Each scenario investigated how it affects the investor and the value of Bitcoin.

Several retail investors with many years of experience in investing were interviewed at the end of the project. The interviewees were asked about their thoughts on the future, risks and taxation of cryptographic currencies.

This thesis is based on topical articles, web pages, and the author's own knowledge. The subject is only limited to investing in Bitcoin, and it won't touch on viral currencies or in investing in them. The examples of stock exchanges and other practices used in this work are based on the author's own experiences.

In the discussion it was concluded that cryptic currencies are still a new concept that only a few have utilized. There is no certainty about the future of cryptographic currencies, and they are a high-risk investment.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
1.1	Työn tavoite	6
1.2	Tutkimusmenetelmät.....	6
2	BITCOIN YLEISESTI	7
2.1	Mitä on Bitcoin?	7
2.2	Bitcoin lohkoketju ja louhiminen.....	8
3	BITCOIN SIOITTAMISEN TAUSTA	9
3.1	Bitcoin sijoitusvälineenä.....	9
3.2	Kryptovaluuttojen ero osakkeisiin	9
3.2.1	Kryptovaluuttojen voitonjako.....	10
4	KUINKA SIOITTA KÄYTÄNNÖSSÄ?	12
4.1	Kryptovaluutta lompakko	12
4.1.1	Exodus	13
4.1.2	Laitteistolompakko	13
4.1.3	Pörssin lompakko	14
4.2	Tilin ja lompakon luonti pörssiin.....	15
4.3	Bitcoinien osto	16
4.4	Kryptovaluuttojen myynti euroiksi	18
4.5	Kryptovaluuttojen verotus	18
5	KRYPTOVALUUTTOJEN RISKIT JA MAHDOLLISUUDET	19
5.1	Kryptovaluuttojen yleiset riskit.....	19
5.2	Kryptovaluuttojen riskien vähentäminen	20
5.2.1	Valuutan volyymi	20
5.2.2	Suhteellinen voimaindeksi (RSI).....	21
5.2.3	Moving Average Convergence/Divergence (MACD).....	21
5.2.4	Julkisuuskohu (hype).....	22
6	KRYPTOVALUUTTOJEN TULEVAISUUS.....	22
6.1	Bitcoin nousee (skenaario 1).....	22
6.2	Bitcoin laskee paljon (skenaario 2).....	24
6.3	Bitcoinin arvo ei liiku (skenaario 3)	24
7	HAASTATTELUT SIOITTAJILTA	25
7.1	Sijoittajien mielipiteet kryptovaluuttojen tulevaisuudessa	25
7.2	Mielipiteet riskeistä.....	25
7.3	Mielipiteet verotuksesta	26

8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	26
LÄHTEET	29

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tarkoituksena on ohjeistaa piensijoittajaa kryptovaluuttoihin sijoittamisessa. Kryptovaluutat ovat kasvaneet huomattavasti viimeisen viiden vuoden aikana, ja sen vuoksi työ on hyvin ajankohtainen.

Ohjeen pohjalta piensijoittaja voi tutustua eri kryptovaluuttoihin tarkemmin sekä osallistua niihin. Ohje on suunnattu henkilöille, jotka tietävät mitä sijoittaminen on, mutta ovat kiinnostuneet juuri kryptovaluuttoihin sijoittamiseen.

Ohjeessa käydään läpi sijoittaminen käytännössä, lompakkojen hankkimisesta aina kryptovaluuttojen ostamiseen asti. Työssä myös neuvotaan riskienhallintaa eri oskillaattoreiden kautta sekä pohditaan Bitcoinin kurssin tulevaa suuntaa.

1.1 Työn tavoite

Työn tavoitteena on luoda kattava opas piensijoittajalle, jonka pohjalta hän voi tutustua kryptovaluuttoihin, ja erityisesti vaihtoehtoihin valuuttoihin. Työssä ei kuitenkaan neuvota mihin vaihtoehtoihin valuuttoihin sijoitetaan. Ohjeessa selostetaan miten kryptovaluuttoja hankitaan, mitä riskejä niihin liittyy ja miten sijoittaja voi hallita näitä riskejä.

Työssä on myös haastateltu useaa piensijoittajaa, joiden tuloksia analysoidaan ja pohditaan. Tavoitteena on myös saada hyvät johtopäätökset kryptovaluuttoihin sijoittamisesta ja niiden kannattavuudesta.

1.2 Tutkimusmenetelmät

Työ on tapaustutkimus, jonka tarkoituksena on tutkia syvällisesti kryptovaluuttoja ja niihin sijoittamista. Tämän pohjalta työ on rajattu juurikin Bitcoinin ja sen kautta kryptovaluuttoihin sijoittamiseen.

Tapaustutkimuksessa pyritään ymmärtämään ja tulkitsemaan syvällisesti yksittäisiä tapauksia tai ilmiökokonaisuuksia. Tapaustutkimus on hyödyllinen kun halutaan hyvää taustainformaatiota tietystä aiheesta, ja se kohdistyy yleensä ajankohtaisiin asioihin.

Tapaustutkimuksessa voidaan suorittaa haastatteluja, ja se keskittyy enemmän selitykseen kuin tulkintaan. Haastattelut työssä ovat laadullisia, ja niitä analysoidaan laadullisesti. (Jyväskylän Yliopiston www-sivut 2015)

Tässä työssä tutkimusmenetelmä toteutettiin haastattelut laadullisesti, kun haastateltiin vain muutamaa piensijoittajaa ja analysoitiin niitä tarkemmin. Työssä ei käytetty esimerkiksi taulukkoa mittaamaan usean henkilön mielipiteitä.

2 BITCOIN YLEISESTI

2.1 Mitä on Bitcoin?

Bitcoin on puhtaasti elektronisen käteisen vertaisverkko, joka mahdollistaa sen, että verkossa maksut lähetetään suoraan yhdeltä osapuolelta toiselle ilman rahoituslaitoksia. (Bitcoin.org www-sivut 2018) Kukaan ei hallitse niitä, ja Bitcoineja ei paineta, kuten dollareita tai euroja – niitä tuottavat ihmiset ja sekä yritykset, jotka käyttävät tietokoneita ratkaisemaan matemaattisia ongelmia.

Se on ensimmäinen esimerkki kasvaneesta rahaluokasta, joka tunnetaan nimellä kryptovaluutat. (Coindeskin www-sivut 2018)

Bitcoinien arvo syntyy samaan tapaan kuin osakkeiden arvo eli sen määrittää kysyntä ja tarjonta. Jos bitcoineja halutaan eli ostetaan paljon, arvo nousee. Jos niitä ei haluta, eli myydään, arvo laskee. Bitcoinien arvolle ei ole olemassa minkäänlaista takausta vaan se on puhtaasti markkinoiden varassa. Arvon määrittää siis kysyntä ja tarjonta. (Bittirahan www-sivut 2018)

Bitcoinia ei voida kopioida tai väärentää. Kaikkien lompakkojen saldot ja siirrot ovat näkyvissä kaikille julkisesti. Siirtojen tutkimiseen voidaan käyttää ulkoisia verkkosivuja.

Bitcoinia voidaan normaalien valuuttojen tapaan käyttää myös maksuvälineenä Bitcoin -hyväksytyissä yrityksissä. Maksettava määrä siirretään omasta Bitcoin lompakosta kaupan tai henkilön bitcoin lompakkoon. Tässä työssä kuitenkin keskitymme pääosin Bitcoinin ostamiseen, myymiseen sekä sen sijoittamiseen, emmekä niinkään sen käyttämiseen maksuvälineenä.

2.2 Bitcoin lohkoketju ja louhiminen

Keskeisin käsite Bitcoinien ymmärtämisessä on lohkoketju. Tämä viittaa tietorakenteeseen joka sisältää kaikki Bitcoin-verkossa koskaan tapahtuneet siirrot.

Toinen tärkeä käsite on louhiminen. Louhimisen tarkoitus on tehdä lohkojen luomisesta niin kallis prosessi, että siirtohistorian muokkaamisesta tulee kannattamatonta. Ollakseen hyväksyttävä, lohkon täytyy täyttää vaikeustasovaatimus ja sen sisältämien siirtojen täytyy olla täysin verkon sääntöjen mukaisia. Verkon sääntöjen vahtiminen on kaikkien täyttää Bitcoin-verkon solmua ajavien yhteinen tehtävä. Sääntöjä pidetään yllä siten, että kaikki sääntöjä rikkova jätetään huomioimatta. Tietokantaan pääsevät siis vain sääntöjä noudattavat siirrot ja lohkot. Tämä estää mahdolliset väärennys yritykset.

Bitcoin-verkon louhimisen vaikeustaso asetetaan tavoitteena saada keskimääräiseksi ajaksi löytyneiden lohkojen välille 10 minuuttia. Tämä tapahtuu 2016 lohkon välein, eli noin kahden viikon välein.

Lohkoista syntyy tällä tavalla ketju, joka kokonaisuudessaan sisältää Bitcoin-verkon täydellisen siirtohistorian. Mikäli ketjussa on haaraumia niin ketju, jonka lohkojen vaikeustason summa on suurin, on voimassa oleva. Tämä sääntö mahdollistaa hajautetun yksimielisyyden. (Bittirahan www-sivut 2018)

Bitcoin louhimista voi myös yksityinen henkilö tai yritys harjoittaa, mutta tähän tarvitaan louhimiseen tarkoitettua laitteistoa. Louhiminen on yleinen tapa hankkia kryptovaluuttoja, mutta siihen ei tutustuta tarkemmin tässä oppaassa.

3 BITCOIN SIOITTAMISEN TAUSTA

3.1 Bitcoin sijoitusvälineenä

Bitcoin on tällä hetkellä tunnetuin kryptovaluutta, ja sen markkina-arvo on suurin. (Coinmarketcapin [www-sivut](http://www.coinmarketcap.com) 2018) Bitcoin hyväksytään lähes poikkeuksetta jokaisessa kryptovaluutta pörssissä, ja siksi sen valitseminen alkusijoitukseksi on perusteltua.

Bitcoinien ostaminen on helppoa ja monet eri välittäjät tukevat sitä, joten käytännön sijoittamiseen perehdymme luvussa 5. Tarkoituksena on ostaa bitcoineja vain siinä tarkoituksessa, että ne voidaan vaihtaa kryptovaluuttapörssissä muihin kryptovaluuttoihin, niin sanottuihin vaihtoehtoisin kolikoihin.

Vaihtoehtoiset kolikot ovat siis kaikki muut kryptovaluutat paitsi Bitcoin. Myös pelkän Bitcoinin ostaminen ja omistaminen on mahdollista.

Bitcoinia pidetään kulmakivenä pörsseissä, koska sen markkina-arvo ja luotettavuus ovat suurimmat markkinoilla.

3.2 Kryptovaluuttojen ero osakkeisiin

Tässä työssä käytämme Bitcoinia ja muita kryptovaluuttoja sijoitusinstrumentteinä, emmekä niinkään valuuttoina. Kryptovaluutat harvoin perustuvat omistussuhteisiin yrityksissä, tai konkreettisiin yrityksiin. Suurimmissa osissa kryptovaluuttoja sijoituskohteena yleensä toimii jokin idea tai ajatus. Sijoittajat siis uskovat että idea, johon

kryptovaluutta pohjautuu, tulee olemaan tärkeä ja merkityksellinen asia tulevaisuudessa, joka tulee nostamaan kyseisen kryptovaluutan arvoa.

Hyvänä esimerkkinä voidaan pitää Power Ledger -nimistä vaihtoehtoista valuuttaa, jonka tarkoituksena on toimia valuuttana, kun yksityinen sähkön tuottaja myy yksityisille henkilölle sähköä. Käytännössä siis henkilö jolla on useita aurinkopaneeleja, voi tuottaa enemmän sähköä kuin hän itse kuluttaa, ja samalla myydä ylimääräisen sähkön yksityiselle kuluttajalle, saaden maksun Power Ledger -valuutalla.

Monessa tapauksessa kryptovaluutan rahoitus alkaa ICO (Initial Coin Offering) vaiheesta, jolloin sijoittajat voivat ostaa tiettyä kryptovaluuttaa tiettyyn hintaan. ICO vaihe ei yleensä ole pitkään voimassa, ja halutuimmat valuutat myydään sekunneissa. ICO -vaiheessa arvo on yleensä halvempi, kuin valuutan tullessa osaksi kryptovaluuttapörssiä. Monet sijoittajat ostavatkin kryptovaluuttaa ICO-vaiheessa siksi, kun he uskovat, että arvo tulee nousemaan kryptovaluutan mennessä pörssiin ja vapaaseen kiertoon.

Suurena erona perinteisiin osakkeisiin voidaan nähdä myös kryptovaluuttakurssien nopeampi liikkuvuus, joka mahdollistaa suuremmat voitot sekä tappiot pienemmässä ajassa. Kryptovaluuttojen arvo voi liikkua päivässä tuhansia prosentteja, joka on usein syy tiettyjen kryptovaluuttojen epäluotettavuudelle.

Kryptovaluuttapörssejä on useita kymmeniä, ja ne eroavat useasti sillä, että mitä vaihtoehtoisia valuuttoja ne hyväksyvät. Jos sijoittaja haluaa siis ostaa jotain vaihtoehtoista valuuttaa, tulee hänen tutkia että mistä pörssistä tätä voi ostaa. Yleensä vaihtoehtoisilla valuutoilla on tavoitteena päästä mahdollisimman moneen pörssiin.

3.2.1 Kryptovaluuttojen voitonjako

Kryptovaluutoista voi saada myös osinkoa normaalien osakkeiden tapaan, näitä on monenlaisia, näistä esiteltynä muutama;

Fork (Haarautuminen)

Fork tarkoittaa kryptovaluutalle tapahtuvaa ohjelmistopäivitystä, jossa luodaan uusi valuutta vanhan pohjalta. Uusi valuutta voi olla yhteensopiva vanhan valuutan kanssa (soft fork) tai täysin uusi valuutta (hard fork).

(Kryptokansalainen www-sivut 2018)

Kyseessä yleensä isoimmista kryptovaluutoista tehtävä haarauma, jolloin tietystä kohdasta lohkoketjua otetaan kopio. Tällöin tietyssä lohossa tapahtuvat omistukset siirtyvät uuteen kryptovaluuttaan, yleensä suhteessa 1:1. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jos omistat haarautuman kohdalla tiettyä kryptovaluuttaa, saat samassa suhteessa uutta, haarautunutta kryptovaluuttaa. Haarautuman tapahtuessa saat sijoituksesi tuplana, riippuen vanhan ja uuden, haarautuneen valuutan arvoista.

Haarautumia tehdään usein tunnetuille valuutoille. Bitcoinille haarautumia on tehty useita, kuten Bitcoin Cash, Bitcoin Gold, Bitcoin Diamond yms. Myös Ethereum on alunperin haarautunut valuutasta Ethereum Classic. (Bitcoinmagazine www-sivut 2018)

Airdrop (Ilmapudotus)

Airdrop tarkoittaa sananmukaisesti ilmasta pudotettuja kolikoita sinun lompakkoosi. Käytännössä kyse on samasta asiasta kuin ilmaislippujen tai alennuskuponkien jakamisesta perinteisenä markkinointitoimenpiteenä. Airdrop on uusien krypto-projektien markkinointitoimenpide, jolla sen tunnettuutta saadaan lisättyä. (Bitcoinkeskus www-sivut 2018)

Ilmapudotuksessa yleensä tietyn kryptovaluutan omistamisesta saa tietyn verran markkinoitavaa valuuttaa. Tämä on yleensä pienemmässä suhteessa kuin haarautumisessa.

Kolikon tarjoaminen ilmaiseksi sijoittajille on tuote. Hankkeen avulla ilmenee tietoisuutta ICOsta tai valuutasta. Se tuo sijoittajia mukaan projektiin, jotka eivät muuten olisi omistaneet tai kuulleet siitä. Se voi johtaa valuutan arvonnousuun, koska sijoittajat arvostavat sitä enemmän, kuin valuuttaa, jota he eivät omista. (Steemit www-sivut 2018)

4 KUINKA SIJOITTAAN KÄYTÄNNÖSSÄ?

4.1 Kryptovaluutta lompakko

Kryptovaluuttojen vastaanottamiseen, lähettämiseen ja säilyttämiseen vaaditaan lompakko, jota voidaan ajatella pankkitilinä kryptovaluutoille. Jokaisella lompakolla on osoite, johon kryptovaluuttaa voidaan lähettää. Yleensä lähetyksestä peritään pieni maksu, jolla maksetaan louhijoille siihen käytetty laskentateho. Lompakkoja on useita erillaisia, mutta tässä ohjeessa tutustumme kolmeen vaihtoehtoon. Lompakon hankkiminen on pakollista kryptovaluuttoihin sijoittamisessa. Kuvassa 1. esimerkki laitteistolompakosta.

Lompakkojen välillä on käytettävyys ja turvallisuuseroja. Monissa lompakoissa on tarjolla kaksivaiheinen tunnistautuminen, jolloin käytetään esimerkiksi puhelimeen ladattavaa ohjelmistoa, jolla lompakko avataan. Tällä siis taataan, että lompakkoon pääsevällä on hallussaan myös tietty mobiililaitte.

Lähes kaikissa paitsi pörssien lompakoissa on 12 tai 24 merkinen palautuskoodi, joka yleensä kirjoitetaan muistiin paperille. Koodilla lompakko voidaan palauttaa salasanan unohtuessa. Jos koodi ja salasana katoavat, lompakkoa on käytännössä mahdoton palauttaa ja käyttää.

Kuva 1. Ledger Nano -laitteistolompakko

4.1.1 Exodus

Exodus on vuonna 2015 perustettu kryptovaluuttalompakko, joka on ilmainen. Lompakko ottaa pienen maksun joka siirrosta. Kuten muutkin työpöydän lompakot, Exodus tallentaa kryptovaluuttavarat suoraan tietokoneellasi, eli tietokoneen turvallisuus on oltava kunnossa. Koska Exodus on lite-lompakko, käyttäjän ei tarvitse ladata koko lohkoketjua tietokoneelle. (Finder www-sivut 2018)

Lompakko tunnetaan myös käyttäjäystävällisyydestään sekä ShapeShift ominaisuudesta, jolloin lompakossa olevat kryptovaluutat voidaan ilman pörssiä muuttaa keskenään toisiksi kryptovaluutoiksi.

Lompakossa ei ole kuitenkaan käytössä kaksivaiheista todennusta, joten lompakko on vaihtoehtoista turvattomin.

ShapeShift palvelun käyttö vaihtoehtoisten kolikoiden hankkimiseen ei myöskään ole suotavaa. Syynä tähän on isot siirtokulut sekä ShapeShiftin itse määrittelemät vaihtokurssit. (Shapeshift www-sivut 2018)

Exodus voidaan ladata sen omilta verkkosivuilta <https://www.exodus.io/>

4.1.2 Laitteistolompakko

Laitteiston lompakko on erityinen kryptovaluuttalompakko, joka tallentaa käyttäjän yksityiset avaimet turvallisessa järjestelmässä. (Bitcoin.it -www-sivut 2018)

Kyseessä on usein USB-tikkua muistuttava laite, joka kytketään tietokoneeseen kiinni päivitysten ajaksi. Tämän jälkeen laite otetaan irti, joten se on poiskytketty internetistä ja täysin turvassa hakkeroinnilta ja muilta uhilta, jotka koskevat verkkopohjaisia lompakoita.

(Bitcoinkeskuksen www-sivut 2018)

Näitä lompakoita suositellaan yleensä pidemmän ajan sijoituksiin, jolloin kryptovaluutan myynti tai osto ei ole kiireellistä. Laitteistolompakko on näistä lompakoista turvallisimmin. Jos valuuttaa haluaa vaihtaa tai myydä, tulee se siirtää pörssiin myynnin ajaksi. Siirtoajat voivat vaihdella sekunneista kymmeneen minuutteihin.

Laitteistolompakon voi ostaa eri valmistajilta, kuten Ledger wallet tai Trezor wallet. Lompakkoon voidaan asentaa ohjelmisto, jolla se saadaan tukemaan eri kryptovaluuttoja.

Lompakon kanssa ladataan ohjelmisto, jolla lompakko avataan. Fyysisessä laitteistolompakossa on painikkeet, joiden avulla voidaan syöttää laitteen pin-koodi, jolla lompakko avataan sovelluksessa. Fyysisten näppäinten vuoksi lompakkoa on mahdotonta avata etänä, ellei käytössä ole palautuskoodia.

4.1.3 Pörssin lompakko

Kun käytät kryptovaluuttapörssiä, niin sinulla on mahdollisuus avata eri valuutoille lompakot. Tuetut kryptovaluutat määrittää pörssi itse. Tällöin siirät kryptovaluutat heidän omistamiin lompakoihin, jonka jälkeen kryptovaluuttojen määrä noteerataan pörssissä. Tämän jälkeen voit vapaasti myydä ja ostaa kryptovaluuttoja.

Kryptovaluuttojen nosto pörssistä onnistuu kuin normaalissa lompakossa. Tietyissä pörsseissä nostokulut voivat olla suuremmat kuin normaali siirto lompakosta toiseen.

Joissain pörsseissä ostoja voidaan myös tehdä euroilla, mutta tämä ei ole yleistä. Yleensä pörssit pysyttelevät pelkästään kryptovaluuttojen vaihdossa. Kryptovaluuttojen vaihtaminen normaaliin valuuttaan vaatii erillistä palvelua, johon tutustumme myöhemmin tässä luvussa.

Pörssissä kryptovaluuttojen pitämisen huonona puolena voidaan pitää sitä, että kryptovaluutta ei itse hallita täysin. Pörssien hakkerointi ei ole myöskään uutta, ja kryptovaluuttapörssiä on aiemminkin kaatunut.

Esimerkkinä voimme pitää Mt. Gox -kryptovaluuttapörssiä, joka vuonna 2014 lopetti toimintansa yllättäen. Tämä johti useiden tuhansien Bitcoinejen katoamiseen. Mt. Gox hoiti parhaimmillaan 70% kaikista bitcoin siirroista. (Washington Street Journal www-sivut 2018)

Suurin osa pörsseistä vaatii tunnistautumista henkilötiedoilla sekä kuvan lähettämistä henkilötodistuksesta. Osa pörsseistä voi evätä tietyn maan kansalaisten pääsyn palveluun. Syynä voi olla esimerkiksi näiden maiden lainsäädäntö.

4.2 Tilin ja lompakon luonti pörssiin

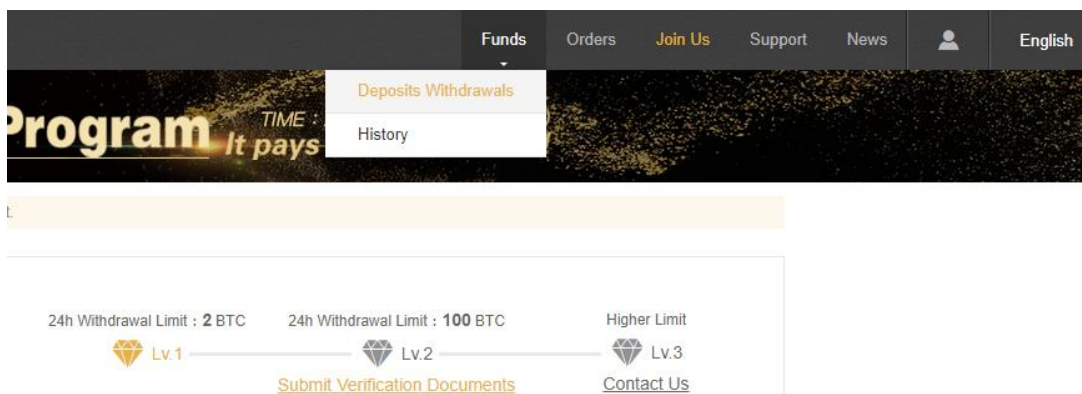
Käytämme ohjeessa Binance- pörssin lompakkoa, sen helppouden sekä nopeiden pörssiin siirtojen vuoksi. Binance on kiinalainen kryptovaluuttapörssi, joka on perustettu vuonna 2017. Binance keskittyy kryptovaluuttojen välisiin vaihtoihin, ja se on omien kokemusteni mukaan helpoin aloittelevalle kryptovaluuttasijoittajalle.

Sivustolle rekisteröityminen on helppoa, vaaditaan vain sähköpostiosoite, salasana sekä mahdollinen kutsukoodi, jonka voi saada tutulta sijoittajalta. Sivusto ei vaadi tunnistautumista oikealla henkilötodistuksella, kuten moni muu pörssi. Jos kuitenkin haluat nostaa päivässä yli 2 Bitcoinin edestä kryptovaluuttaa, vaatii tämä tunnistautumista.

Tunnistaminen toteutetaan kuten ylempänä on mainittu, lähetät kuvan henkilötodistukseksi molemmista puolista kyseessä olevalle pörssille. Tämän jälkeen pyyntösi käydään läpi ja se hyväksytään. Kun rekisteröinti on hoidettu, antamaasi sähköpostiosoitteeseen lähetetään vahvistuskoodi. Nyt voit kirjautua kryptovaluuttapörssiin Binanceen.

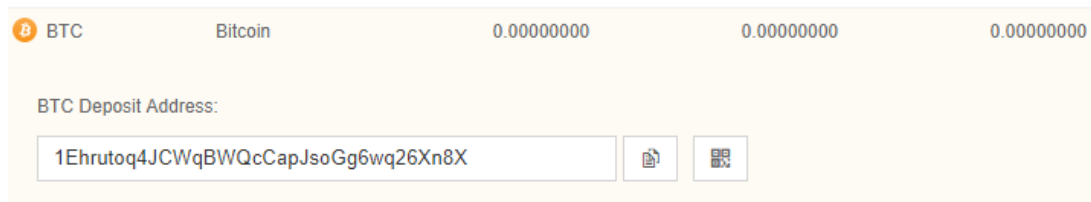
Tämän jälkeen sivusto ehdottaa kaksivaiheista tunnistautumista, jota suosittelen käyttämään. Tunnistautumisen tekemistä ei kuitenkaan käydä tässä ohjeessa läpi, koska sivuston ohjeet ovat tähän riittävät.

Seuraavaksi menemme luomaan Bitcoin -lompakon pörssiin. Tämä tapahtuu siirtämällä kursori oikeassa yläkulmassa olevan Funds -painikkeen päälle ja valitsemalla Deposits Withdrawals, kuten kuvassa 1.

Kuva 2. Binance Deposits Withdrawals -osio

Tämän jälkeen aukeaa lista erilaisista kryptovaluutoista. Listasta valitsemme Bitcoinin, ja valitsemme sen perässä lukevan kohdan Deposit. Ikkuna laajenee ja sinun tulisi nähdä oma Bitcoin-lompakkosi julkinen avain kuten kuvassa 2. Tämä avain käyttäytyy kuin normaali tilinumero, eli sinne voidaan vastaanottaa vain Bitcoin varoja. Jos osoitteeseen lähettää muuta kuin Bitcoineja, ne eivät tule perille.

Kuva 3. Binancen Bitcoin-lompakko

Kopioi osoite ja varmista että se on oikea. Jos osoite menee väärin ja lähetät kryptovaluuttasi väärään osoitteeseen, niitä ei voida palauttaa kuin erityistapauksissa. Tämä on kuitenkin erittäin kallis ja hidaskäyttöinen prosessi, ja pörssit eivät yleensä palauta alle yhden Bitcoinin kokoisia siirtoja.

4.3 Bitcoinien osto

Nyt käytössäsi on Bitcoin lompakko, joten voimme siirtyä ostamaan Bitcoineja normaalilla valuutalla. Normaleita valuuttoja kutsutaan termillä FIAT.

Bitcoinien ostoon voidaan käyttää useita eri sivustoja, mutta tässä ohjeessa käytämme suomalaista bittiraha.fi -sivustoa. Sivustolla on kattavat ohjeet ostamiseen ja yleisesti Bitcoinieihin, mutta käymme ostoprosessin läpi tässä ohjeessa.

Sivustolla siirrytään Bitcoinien ostosivustolle, jolloin saamme samanlaisen näkymän kuin kuvassa 3.

Bittiraha.fi XBT = 7191 EUR
8950 USD Bitcoin-tietous Palvelut Yhteisö Tietoa meistä Sisärsivut

BITCOIN SIJOITTAJAN ABC Tutustu uuteen sijoitusoppaaseemme

Bitcoinien osto: Vaihe 1

Huom. Nordean tilimme on poistunut käytöstä, eli muista huomioida muuttuneet pankkitilitiedot!

Tervetuloa *Bittipörssiin!* Tämän yksinkertaisen lomakkeen avulla voit hankkia bitcoineja. Vaihdamme eurosi bitcoineiksi käyttäen Bitstamp-pörssin markkinahintaa.

Osta bitcoineja vain itsellesi tai luotettavan tahon tarjoamaan Bitcoin-osoitteeseen.

Maksu tehdään pankkisiirrolla ja maksuaikaa annamme viikon. Saatamme maksun, käsittelemme tilauksesi mahdollisimman nopeasti. Palvelumme on tällä hetkellä ruuhkautunut ja siirtojen toteutumisessa voi kestää normaalia kauemmin. Kiitämme kärsivällisyydestäsi.

Palvelun ehtoista ja aikatauluista voit lukea [Bittipörssin pääsivulta](#).

Ostosumma 0,00 EUR Kulu 0,00 EUR

Yhteensä * EUR Bitcoin-määrä (arvio) BTC
Arvioitu kurssilla 7236.44074 EUR/BTC

Bitcoin-osoiteesi * Mistä saan Bitcoin-lompakon?

Haluan tehdä kestopilauksen

Haluan asettaa tilaukselleni maksimihinnan

Kampanja-alennuskoodi

SEURAAVA >

Kuva 4. Bittiraha.fi:n ostosivu

Yhteensä -kohtaan laitetaan summa euroina, joilla haluat ostaa Bitcoinieja. Sivusto antaa arvion Bitcoinien määrästä, sen hetkisen kurssin mukaan. Yhteensä -kohdan alle syötetään Bitcoin -osoite, jonka kohdassa 4.2 saimme pörssistä. Sitten voimme edetä painamalla Seuraava -painiketta.

Seuraavaksi avautuvalla sivustolla syötetään ostajan perustiedot. Tietojen syötön jälkeen voimme siirtyä seuraavalle sivulle, jossa tilaus vahvistetaan. Tämän jälkeen voit hyväksytyllä maksutavalla maksaa euromäärän Bittirahalle, jonka jälkeen he siirtävät käsittelyajan jälkeen, joka on noin 24 tuntia, saat Bitcoinit lompakkoosi. Tässä kohtaa kannattaa vielä tarkistaa, että Bitcoin -osoite on oikein.

Tämän jälkeen voit valita vaihtoehdoisen kolikon jota ostat Bitcoineilla. Tietyt pörssit tukevat vain tiettyjä vaihtoehtoisia valuuttoja, joten asiaa kannattaa tutkia ennen pörssin valintaa.

4.4 Kryptovaluuttojen myynti euroiksi

Bitcoinien myynti euroiksi tapahtuu yleensä kolmannen osapuolen palveluntarjoajan kautta. Yleisesti käytettyjä ovat esimerkiksi Coinbase ja Anycoindirect.

Sivustolle luodaan tunnukset sekä liitetään tilinumero. Osa sivustoista myös vaatii tunnistautumista.

Sivuston lompakkoon siirretään sivuston tukemia kryptovaluuttoja, jotka voidaan sivustolla muuttaa euroiksi käyttämällä heidän määrittämäänsä vaihtoarvoa. Kun kryptovaluutat on muutettu euroiksi, voidaan ne siirtää omalle pankkitilille.

Muutoksesta ja siirrosta sivustot ottavat välityspalkkion, joka riippuu arvonvaihteluista sekä muista kustannuksista.

Kun kryptovaluutat muutetaan euroiksi, ajankohtaiseksi tulee myös kryptovaluuttojen verotus.

4.5 Kryptovaluuttojen verotus

Verottaja on huomionnut kryptovaluutat ja niiden yleistymisen, ja on tehnyt ohjeita niiden verotukseen.

“Olemassa olevat virtuaalivaluutat eivät ole oikeaa, virallista valuuttaa. Virtuaalivaluuttaa ei ole laskenut liikkeelle minkään valtion keskuspankki. Kirjapitovelvollisia ei

myöskään ole velvoitettu ottamaan vastaan virtuaalivaluutta maksuvälineenä. Virtuaalivaluutta siirtyy vertaisverkossa henkilöltä toiselle, eikä sen arvoa ole sidottu pankkien valuutanvaihtokursseihin, vaan sen arvo suhteessa virallisiin valuuttoihin määräytyy virtuaalivaluutan kysynnän ja tarjonnan perusteella.” (Vero.fi www-sivut, 2013.)

Virtuaalivaluutan arvonnousu on kokonaan veronalaista pääomatuloa. Eli voitot kryptovaluuttamarkkinoilla ovat kokonaan pääomatuloa. Pääomatulon veroprosentti vuonna 2017 on 30 %, ja yli 30 000 euroa ylittävältä osalta 34 %.

Virtuaalivaluutta ei ole tuloverolaissa tarkoitettu arvopaperi. Virtuaalivaluutan vaihtamisen yhteydessä syntyvää mahdollista arvonlaskua ei siten voida vähentää tuloverotuksessa TVL 50 §:n luovutustappiota koskevien säännösten mukaan. Virtuaalivaluutan arvonlasku ei ole muullakaan perusteella tuloverotuksessa vähennyskelpoinen. (Vero.fi www-sivut 2018)

5 KRYPTOVALUUTTOJEN RISKIT JA MAHDOLLISUUDET

5.1 Kryptovaluuttojen yleiset riskit

Kryptovaluutoissa, kuten kaikissa sijoituskohteissa on riskinsä. Kryptovaluutoissa riskit ovat suuremmat kuin perinteisillä osakemarkkinoilla, koska niiden arvo perustuu täysin markkinahintaan.

Myös huijaukset ovat todella yleisiä kryptomaailmassa. Huijauksissa sijoittajille yritetään myydä halpaa, mutta arvotonta kryptovaluutta. Myös kryptovaluuttojen ryöstäminen on yleistä, ja sitä tapahtuu päivittäin.

Esimerkkinä huijauksesta voidaan pitää hyvin yleistä ICO -huijausta, jolloin sijoittajille luvataan todella vakuuttavaa ICO -sijoitusta, jonka pitäisi tuoda heille

moninkertaiset voitot. Sijoittajien näkökulmasta kaikki menee hyvin, kunnes sijoituskohde katoaa kokonaan. Sijoittajille ei anneta mahdollisuutta myydä hankimaansa valuuttaa, vaan huijarit saavat kaiken kryptovaluuttolina olevan rahan ja sijoittajat menettävät sijoituksensa.

Suurin osa riskeistä kuitenkin liittyy valuutan arvon heittelyyn, jota pystytään helposti manipuloimaan esim. yksittäisen suursijoittajan toimesta. Suuret heilahtelut aiheuttavat epävakautta vaihtoehtoisille valuutoille. Tämän vuoksi suuret voitot ja tappiot ovat yleisiä kryptovaluutoille.

5.2 Kryptovaluuttojen riskien vähentäminen

Käyn läpi seuraavia tapoja, joilla kryptovaluuttojen arvon laskusta tapahtuvaa tappiota voidaan ennustaa tai mahdollisesti myös vähentää. Näitä käytetään laajasti kryptovaluuttoihin sijoittaneiden kesken ja ne on todettu toimiviksi.

5.2.1 Valuutan volyyymi

Valuutan volyyymi on tärkeimpiä asioita kryptovaluuttoihin sijoittaessa. Volyyymi kertoo paljonko valuuttaa on vaihdettu tietyn ajanjakson välillä, yleensä yhden vuorokauden aikana. Jos Bitcoinin arvo kasvaa, ja samalla volyyymi nousee, se kertoo, että moni sijoittaja vaihtaa bitcoinia sillä hetkellä ja arvo todennäköisesti jatkaa kasvuaan.

Jos arvo laskee mutta volyyymi on pieni, se voi kertoa siitä, että pieni määrä sijoittajia vaikuttaa trendiin. Mitä suurempi ja tunnetumpi valuutta, sitä isompi volyyymi sillä on. Yleensä kolikon tunnettavuus aiheuttaa suuremman volyymin.

Volyymin muutos myös kertoo siitä, että yhä useampi henkilö on tekemisissä valuutan kanssa, ja samalla voi vaikuttaa positiivisesti valuutan arvoon.

(Coinist [www-sivut](#), 2018)

5.2.2 Suhteellinen voimaindeksi (RSI)

RSI eli suhteellinen voimaindeksi (relative strength index), ja on yksi käytetyimmistä teknisen analyysin välineistä. RSI-indeksi mittaa osakkeen kurssinousun ja -laskun suhteellista, keskinäistä voimaa. RSI-indeksi heilahtelee (oskilloi) nollan ja sadan pisteen välillä. (Vältä arvoloukku: RSI-indeksi arvosijoittajan apuvälineenä 2012)

RSIn avulla voidaan siis päätellä, onko kryptovaluutta ylimyyty tai yliostettu, joka todennäköisesti vaikuttaa arvoon. Hyvät ohjearvot näille ovat 30 ja 70. Jos RSI arvo on alle 30, on valuutta ylimyyty, joka yleensä merkitsee hinnan nousua, kun sitä ostetaan enemmän ja tarjonta vähenee.

Jos RSI arvo on yli 70, on valuutta yliostettu, jolloin arvo todennäköisesti laskee kun ostajia ei ole tarpeeksi, mutta myyjät haluavat myydä entistä halvemmalla, jotta pääsevät kyseisestä valuutasta eroon ja minimoimaan tappionsa.

5.2.3 Moving Average Convergence/Divergence (MACD)

MACD indikaattori on kolmen aikasarjan kokoelma, jotka lasketaan historiallisesta hintadatatista, useimmiten viimeisestä kaupankäyntihinnasta.

Nämä kolme aikasarjaa ovat MACD, keskiarvo-sarja, sekä poikkeavuus-sarja, jotka on kahden aikaisemman aikarajan erotus. (Teknisen analyysin MACD indikaattori, Pankki-opas n.d)

Näitä voidaan seurata pörssissä lisäämällä työkaluihin MACD työkalu. Helpoiten tätä voidaan seurata niin, että kun MACD ja poikkeavuus-sarja risteävät, yleensä hinnan suunta muuttuu. Jos esimerkiksi arvo on nousussa, mutta MACD on risteytymässä, arvo voi lähteä todennäköisesti alaspäin.

5.2.4 Julkisuuskohu (hype)

Kryptovaluutoissa suuressa osassa on myös hype, eli julkisuuskohu. Hype kertoo paljon ihmiset puhuvat valuutasta ja kuinka pinnalla se on. Sen tärkeys tulee esille erityisesti vaihtoehtoisten valuuttojen kohdalla, jolloin moni valuutoista on vielä yleisesti tuntematon sijoittajille, ja se kaipaa vielä julkisuutta.

Hypen määrää on helpoin seurata keskustelupalstoilla sekä esim. Twitterissä, jossa erilaisilla hakusanoilla voidaan seurata, paljonko kyseisestä valuutasta keskustellaan. Samaan tarkoitukseen on luotu myös automaattisia järjestelmiä, jotka ilmoittavat hypen määrästä järjestelmän käyttäjälle.

Yleensä pienet, juuri aloitetut kryptovaluutat yrittävät ostaa tai hankkia mahdollisimman paljon tunnettavuutta, joka edistää sen hinnankehitystä. Positiiviset uutiset ja julkisuus yleensä nostavat arvoa huomattavasti.

Hypellä ei ole suurta merkitystä suurten valuuttojen, kuten Bitcoinin kanssa, joka on jo yleisesti ihmisten tiedossa. Sen arvo on jo sen verran suuri, että tarvitaan merkittäviä sijoituksia arvon nousemiseksi.

6 KRYPTOVALUUTTOJEN TULEVAISUUS

6.1 Bitcoin nousee (skenaario 1)

Bitcoinin nousu on ollut suurta jo sen perustamisesta lähtien, vuonna 2017 arvo on noussut jo 800 prosenttia (Lassila 2017). Hinnan kehitykseen vaikuttaa ihmisen usko kryptovaluuttoihin, ja se että ne ovat hajautettuja, eli niitä ei hallitse mikään taho.

Kuvassa 4 näemme Bitcoinien hinnankehityksen vuonna 2017.

Kuva 5. Bitcoinin arvonkehitys vuonna 2017

Kuvassa näemme, että noin toukokuun kohdilla arvo alkaa nousta hitaasti, mutta suurin nousu tapahtuu päivissä, alkaen marraskuussa. Arvo on korkeimmillaan noin 19 500 dollaria, joka on euroissa noin 15 900 euroa käyttäen 11.2.2018 valuuttakursseja. Syitä suurelle arvonnousulle on useita, mutta todennäköisenä voidaan pitää sitä, että sijoittajat uskovat valuuttaan ja sen kasvuun, ja hakevat sillä tuottoa sijoitukselleen. Tätä voidaan pitää niin sanotusti seuraamuksena siitä, että jotkut sijoittajista lähtevät mukaan arvon ollessa matala, ja arvon noustessa muut sijoittajat seuraavat.

Arvo lähtee laskuun kuitenkin tämän jälkeen, ja ollut laskussa joulukuusta aina kesään, 2018 asti, jolloin se oli noin 8000 dollaria.

Arvonnousua on tapahtunut myös aiemminkin, ja monet asiantuntija arvioivat hinnan nousevan jopa 100 000 dollariin asti. (Mugwagwa 2018) Perusteena käytettiin historiallista faktoja sekä asiaan liittyvää dataa.

Ennen arvonnousua sijoittaneet saavat hyvän tuoton, mutta myöhässä sijoittaneet jäävät tappiolle arvon tippuessa.

Bitcoinin arvon nousuun vaikuttaa suuresti uutiset ja eri valtioiden toimet. Esimerkiksi Yhdysvaltojen senaatin toimet helmikuussa 2018 nostivat kryptovaluuttojen arvoa, kun senaatti keskusteli asiasta puoltavasti. (Hamill, 2018)

6.2 Bitcoin laskee paljon (skenaario 2)

Bitcoinin arvonlasku on mahdollista, jos suuri osa sijoittajista ei enää luottaisi Bitcoinin tai ei arvostaisi sitä nykyisellä arvolla. Jos suuri osa sijoittajista myisi Bitcoininsa samanaikaisesti, esimerkiksi uutisen seurauksena, se voisi johtaa kurssin suureen laskuun. Monet sijoittajat voivat myydä valuuttansa alihintaan seuraten muiden sijoittajien reaktiota.

Koska bitcoinilla ei ole mitään vakuuksia tai pohjaa, sen arvo voi teoriassa pudota 0 dollariin asti. Tämä on kuitenkin epätodennäköistä.

Jos bitcoinin arvo putoaisi riittävästi, olisi todennäköisempää että Bitcoinia voitaisiin käyttää enemmän valuuttana kuin sijoituskohteena, perinteisen rahan rinnalla. Nykyisen suuren arvon vuoksi, on epätodennäköistä että bitcoin vakiintuisi valuuttakäytössä. Myöskin arvon suuri heittäily estää Bitcoinin käytön normaalina valuuttana.

6.3 Bitcoinin arvo ei liiku (skenaario 3)

Bitcoinin arvo on laskenut paljon joulukuusta 2017, mutta sen arvo on pysytellyt noin 8000 dollarin kohdalla useamman kuukauden. Arvon laskulle tai nousulle ei ole perusteita, mutta kumpikin suunta on mahdollinen. Arvon pysähtyminen ei ole hyödyllistä sijoittajille, koska voittoa on vaikea tehdä.

Jos sijoittaja haluaa sijoittaa vaihtoehtoisiin valuuttoihin, bitcoinin vakiintunut arvo tuo pientä vakautta markkinoille. Yleisesti sijoittajat sijoittavat enemmän vaihtoehtoisiin valuuttoihin, kun Bitcoinin arvo on paikallaan. Tätä voi helposti seurata olemalla tietoinen Bitcoinin kurssimuutoksista, jota voi seurata erilaisilta internet sivustoilta.

7 HAASTATTELUT SIJOITTAJILTA

Opinnäytetyön tueksi haastateltiin kolmea kryptovaluuttoihin sijoittanutta piensijoittajaa, joilla on erilaiset taustat sekä näkemykset kryptovaluuttojen tulevaisuudesta. Haastattelut toteutettiin toukokuussa 2018 internetin välityksellä.

Sijoittajista kaikki olivat miehiä, iältään 20 – 27 vuotiaita ja kaikki olivat harjoittaneet sijoituksen lisäksi kryptovaluuttojen louhintaa. Kukaan sijoittajista ei ole käyttänyt kryptovaluuttoja yritystoiminnassa.

Haastatellut piensijoittajat ovat sijoittaneet ensimmäisen kerran kryptovaluuttoihin vuosina 2011 – 2014. Jokaisella heistä on sijoituksia vielä tälläkin hetkellä, ja jokainen harjoittaa kryptovaluuttojen louhintaa harrastusmielessä.

Sijoituksien määrä euroissa liikkui noin 50 ja 500 euron välillä.

7.1 Sijoittajien mielipiteet kryptovaluuttojen tulevaisuudessa

Kun haastateltavilta kysyttiin mielipidettä kryptovaluuttojen tulevaisuudesta, merkillepantavaa oli näkemysten eroaminen toisistaan. Yksi haastateltavista uskoi kryptovaluuttojen markkinoiden kasvuun sekä laajenemiseen, kun taas toinen haastateltavista näki arvon pysyttelevän samana tai mitättömänä.

Näkemyks bitcoinin käyttämisestä valuuttana oli myös eroja, kun kaksi haastateltavaa näki epätodennäköisenä valuutan yleistymisen käteisen rinnalla. Syynä pidettiin sen epävakautta sekä suurta arvoa..

7.2 Mielipiteet riskeistä

Riskeistä sijoittajilla oli monenlaisia näkemyksiä, osa piti suurimpana riskinä viranomaisvalvontaa sekä huijauksia. Yleisinä huijauksina pidettiin ICO-vaiheessa olevia kryptovaluuttoja. Myös suurta arvonvaihtelua pidettiin riskinä, ja kryptovaluuttojen

suurta määrää. Yksi haastatelluista kyseenalaisti kryptovaluuttojen turvallisuutta, juurikin yleisten varkauksien vuoksi.

7.3 Mielenpitoet verotuksesta

Kaikkien vastaajien mielestä kryptovaluuttojen verotus ei ole nykyisellä tavalla järkevää, verohallinnolla ei ole hyvää tapaa seurata kryptovaluuttoja ja niiden siirtoja, verotuksen määrä on liian suuri, ja vastaajien mielestä prosessi on liian haastava, ja monikaan ei tämän vuoksi muuta kryptovaluuttojaan euroiksi. Suurin osa haastateltavista kyseenalaisti louhijoiden pelisäännöt, koska louhijan tulot katsotaan ansiotuloiksi, vaikka et itse saisikaan voittoa.

“Joudut maksamaan huomattavia summia veroja vaikkeet saisi itse tilille euroakaan missään vaiheessa.”

8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Kryptovaluutat ovat erittäin riskialtis sijoituskohte, joten niihin tulisi ryhtyä vain pienellä panoksella ja harkinnan jälkeen. Aina sijoittaessa on hyvä pitää mielessä, että enempää ei kannata sijoittaa kun on valmis häviämään. Kryptovaluuttojen kanssa tämä on ainakin totta, koska valuuttojen hinnanvaihtelut tuntitasolla ovat todella isot.

Omista kokemuksista sijoittamiseen on kaksi järkevää tapaa, joko päivittäinen sijoittaminen, jolloin sijoitetaan kurssin ollessa laskussa ja odotetaan kurssin nousua, tai sitten pitkäaikainen sijoittaminen.

Lyhytaikainen sijoittaminen on kokoaikaista ja aikaa vievää, jolloin pörssissä olisi hyvä olla kokoajan paikalla. Lyhytaikaisessa sijoittamisessa on huomattavasti tärkeämpää huomioida aiemmin mainitut oskillattorit, volyyymi, RSI, MACD yms.

Riippuen valuutan alkuarvosta, sen arvo voi tuplaantua sekunneissa, ja myös puolittua yhtä nopeasti. Mitä korkeampi valuutan arvo, sitä hitaammin se yleisesti liikkuu. Kaikki kuitenkin riippuu täysin valuutan volyyminä. Lyhytaikaisessa sijoittamisessa kannattaa siis kiinnittää huomiota korkean volyymin kryptovaluuttoihin.

Pitkäaikaisessa sijoittamisessa valitaan kryptovaluutta johon sijoitetaan, ja sitoudutaan siihen pidemmäksi ajaksi, yleensä useammaksi kuukaudeksi. Kryptovaluuttapörssit ovat paljon nopeampia kuin normaalit pörssit, jolloin kuukausi on huomattavasti pidempi kryptovaluutoille kuin normaaleille osakkeille.

Kuten haastatteluissa kävi ilmi, moni sijoittajista pitää sijoitustaan lyhytaikaisena, eikä usko kryptovaluuttojen yleistymiseen. Kryptovaluuttojen ympärillä pyörivä säätely, esimerkiksi verotus on vielä alkutekijöissään ja sitä tulee säätää tarkemmaksi.

Uskon että haastatteluista on apua uudelle sijoittajalle, joka pystyy huomioimaan nämä mielipiteet ja kokemukset ennen ensimmäistä sijoitustaan, ja tutustumaan esimerkiksi verotukseen ja lounhintaan.

Opinnäytetyön teon aikana Bitcoinin kurssi on muuttunut huomattavasti, työn aloitushetkellä Bitcoin oli huipussaan, noin 19000 dollarin arvossa, kun taas työn loppuvaiheilla arvo oli pudonnut noin 8000 dollarin kohdalle. Tämä hyvin osoittaa kryptovaluuttojen volatilitiitin luonteen, sekä yleisen epäluottamuksen niiden ympärillä. Kukaan ei osaa varmaksi sanoa mihin suuntaan kryptovaluutat ovat menossa, mutta jos nykyinen epävarmuus ja kurssin heilahtelu jatkuu, on hyvinkin todennäköistä että kryptovaluuttojen suosio vähenee.

Kryptovaluutat ovat valtaväestölle vielä hyvin uusi asia, ja voidaan olettaa että sijoittajia on tulossa lisää tulevina vuosina. Nuoret sijoittajat ovat yleisesti kiinnostuneempia, koska heidän luottonsa nykyisiin rahajärjestelmiin on eroava vanhemmista sukupolvista. Osa käyttää kryptovaluuttoja protestina nykyisille rahajärjestelmille.

Tutkiessani aihetta ja opinnäytetyötä tekiessäni olen punninnut omaa mielipidettäni kryptovaluutoista, ja olen saanut paljon uusia näkökulmia niihin. Monet pitävät kryptovaluuttoja helppoina voitonlähteinä, mutta riskien ollessa suuret, voittojenkin pitäisi olla suuret. Myös kryptovaluuttojen ympärillä pyörivät huijaukset ovat isoja, ja

rikolliset saavat näistä huomattavaa hyötyä, samalla kun kryptovaluuttojen uskottavuus vähenee.

Työn tarkoituksena oli tuoda kryptovaluutat tutuksi oppaan muodossa, ja mielestäni siinä olen työssä onnistunut. Työssä käytännönläheisesti selitetään, miten sijoitetaan, kerrotaan mahdollisista riskeistä sekä miten niiltä vältyttäisiin. Myös erilaiset sijoitusmuodot on otettu huomioon. Työ on rajattu tarkasti vain Bitcoinin hankintaan, mutta vaihtoehtoisten valuuttojen valinta on jätetty lukijan valittavaksi, niiden jatkuvan muuttumisen vuoksi.

Monet valtiot sekä keskuspankit harkitsevat oman kryptovaluutan laskemista markkinoille, joka tuo kiinnostusta kokonaisuudessaan markkinoihin. Monet isot yhtiöt ovat kiinnostuneita Bitcoinin takana olevan lohkoketun käyttöönotossa eri toimissa, kuten pankkitoiminnassa.

Myös säätelyjä kryptovaluuttoihin on suunniteltu, syynä tälle on rahanpesun sekä terrorismin rahoittamisen estäminen EUn alueella. Tällä hetkellä mitään direktiiviä ei ole pantu toimeen.

Euroopan keskuspankin päävalvoja, Daniele Nouy, on kertonut haastattelussa: "Tarkastelemme asiaa sääntelyn näkökulmasta, ja olemme valmiita toimimaan, jos sitä tarvitaan, mutta toistaiseksi se ei ole kovinkaan merkittävää meidän tehtäväluettelossamme." (Meredith, Weisbach 2018)

Kryptovaluutat ovat olleet markkinoilla jo useamman vuoden, mutta ne ovat yleisesti vielä hyvin vähän tutkittu sekä tunnettu aihe. Monille ihmisille kryptovaluutat ovat bitcoinia lukuunottamatta täysin tuntemattomia. Lainsäädäntö on tunnistanut kryptovaluutat esimerkiksi verotuksessa, mutta niihin liittyvät lait ja säädökset ovat vielä vaiheessa. Kryptovaluuttojen tulevaisuutta voidaan spekuloida, mutta todellisesta suunnasta ei ole varmaa tietoa.

LÄHTEET

Jyväskylän Yliopiston www-sivut. 2015. Viitattu: 21.5.2018.
<https://koppa.jyu.fi/>

Bitcoin.org www-sivut. 2018. Viitattu 22.5.2018.
<http://www.bitcoin.org>

Acheson, N. 2018. What is Bitcoin? Coindesk. Viitattu 16.1.2018.
<https://www.coindesk.com/information/what-is-bitcoin/>

Bittirahan www-sivut. Viitattu 1.2.2018.
<https://bittiraha.fi>

Coinmarketcapin www-sivut. Viitattu 16.1.2018.
<https://coinmarketcap.com>

Kryptokansalaisen www-sivut. Viitattu 5.2.2018.
<http://kryptokansalainen.fi>

Bitcoin Magazinen www-sivut. Viitattu 1.2.2018.
<https://bitcoinmagazine.com/>

Caetano, R. 2015. Learning Bitcoin. Packt Publishing Ltd. Viitattu: 6.2.2018.
<https://books.google.fi/books?id=2wCACwAAQBAJ>

Bitcoinkeskuksen www-sivut. Viitattu 16.1.2018.
<https://bitcoinkeskus.com/>

Steemit www-sivut. Viitattu 1.2.2018.
<https://steemit.com/>

Finder www-sivut. Viitattu 16.1.2018.
<https://www.finder.com>

Bitcoin.it www-sivut. Viitattu 16.1.2018.
<https://en.bitcoin.it>

Paul Vigna. '5 Things about Mt. Gox's Crisis'. Wall Street Journal blog. 16.1.2018.
<https://blogs.wsj.com/briefly/2014/02/25/5-things-about-mt-goxs-crisis/>

Lassila, A. 2017. Bitcoinin arvo uuteen ennätykseen - arvo noussut 800 prosenttia 12 kuukaudessa. Viitattu 11.2.2018. <http://hs.fi>

Mugwagwa, W. 2018. Bitcoin Price Will Rise 'Well Beyond \$100,000', Says Blockchain Marketplace Executive. CNN. Viitattu 11.2.2018. <http://www.ccn.com>

Hamill, J. 2018. Bitcoin price booms as US Senate cryptocurrency hearing reassures market and boosts value of Ethereum, Ripple, Litecoin and alt-coins. Metro News. 7.2.2018.

Coinist www-sivut. Viitattu 11.2.2018. <http://www.coinist.io>

Vältä arvoloukku: RSI-indeksi arvosijoittajan apuvälineenä 2012, Salkunrakentaja. Viitattu 11.2.2018. <http://salkunrakentaja.fi>

Teknisen analyysin MACD indikaattori. n.d. Pankki-opas. Viitattu 11.2.2018 <http://pankki-opas.fi>

Verohallinnon www-sivut. Viitattu 16.1.2018. <https://www.vero.fi>

Virtuaalivaluuttojen tuloverotus. 2013. Vero.fi Viitattu 19.5.2018. https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48411/virtuaalivaluuttojen_tuloverotu/

Meredith, S. Weisbach A. 2018. ECB says regulating cryptocurrencies is 'not exactly very high on our to-do list. CNBC 7.2.2018. Viitattu 22.5.2018. <https://www.cnbc.com/>